

ZADRUGAR

Glasilo „Nabavljalne zadruga uslužbencev drž. železnic v Sloveniji“ v Ljubljani VII

Izhaja vsakega prvega v mesecu. = Naročnina letno za nečlane Din 18.—. = Posamezna številka stane Din 150. = Dopisi in reklamacije naj se pošiljajo na upravni odbor N. Z. U. D. Ž. Ljubljana VII.

Naš jubilej

Letos je poteklo pet let, od onega dne, ko se je peščica železničarjev zbrala, da položi temeljni kamen prvi železničarski gospodarski instituciji in da se otrese gospodarske poslovalnice slabega spomina.

Krenili so od besed k dejanju.

Kako malo zanimanja in vere v samopomoč je vladalo v splošnem v železničarskih vrstah, vedo povedati samo prvi pionirji, ki so pričeli ob največjem nasprotstvu velike večine železničarjev, orati trdo ledino na železničarsko združnem polju.

Trpkih pet let je danes za nami, vendar lahko s ponosom gremo nazaj danes vsi, ki smo se odločili z vzajemnostjo lečiti socialne rane, ki so nastajale pod pezo naših neurejenih razmer.

Odločna volja, da celo trma, ne podleči za nobeno ceno nikomur, je rodila uspeh, ki danes ob 5 letnici s ponosom zremo nanj.

Iz nič si je ustvarila peščica zavednih zadrugarjev-železničarjev milijonsko gospodarsko podjetje, okrog katerega se danes zbira prav lepa armada slovenskih združnikov - železničarjev.

Ob pogledu v preteklost, polne zgodovine, obhajamo našo petletnico, ponosni na ustvarjeno delo.

Ta ponos pa ne sme biti znak našega počitka, marveč mora biti gonilna sila vsemu našemu delu za bodočnost.

Peščica ljudi je ustvarila to, kar imamo, mogočna in zavedna združna armada mora ustvariti več, mora korakati kvišku k svojem cilju.

Brez slavlja obhajamo tiho svoj prvi jubilej, ker naše slavlje je namenjeno delu za bodočnost.

Naš list moro biti v bodoče še mogočnejši glasnik združne ideje, neumoren zaščitnik gospodarsko zaslužjenih in odvisnih železničarjev in glasen propagator one vzajemnosti, ki bo spasila železničarski stan.

Vi vsi, ki prisegate na združno idejo, ki ste spoznali, da je v tej ideji nezlomljiva moč, boste proslavili petletni

jubilej najbolje, ako greste s še agilnejšim tempom na delo, da zanesete duh združniški in princip samopomoči v najtemnejše delavnice, do najzadnjega prožnega čuvaja, v sleherno pisarno in pomagajte stvoriti mogočno armado železničarjev združnikov, ki mora postati odločujoč gospodarski faktor.

»Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača«, glasi pregovor in kako pomemben za nas in naše prilike.

Pridnosti in varčnosti je posvečen naš novi združni železničarski dom, ker je zrastel iz naše pridnosti in varčnosti.

To je viden znak, naš simbol in naš ponos, živa priča vsem onim, ki ne verujejo v samega sebe.

Pojdimo med nje kot bratje, da jih privedemo v naš krog, da bodo z nami vred nekoč proslavljali še večji in končni jubilej, jubilej gospodarskega vstajenja in preropenja.

V tem znamenju na delo, ker delo je danes naš največji jubilej.

Komercijalizacija železnic

Dobili smo navodila za pospeševanje tujskega prometa (št. 31.373-27 od 12. aprila 1927).

Skrbeti se mora za točno odpravo vlakov, tuji se morajo voziti udobno, pri prtljagi se mora paziti, da se je ne zamenja in pravočasno izloži. Skratka, tujec mora občutiti, da se vozi v Evropi.

Vrhu tega še komercijalizacija. To se pravi, železniška uprava bo po ameriškem načinu popolnoma trgovsko organizirala vso železniško službo, da se ne bo delalo nič nepotrebnega, da bo šlo vse čimbolj enostavno in točno, brez birokracije. In so menda že začeli izvajati. Najprvo so se lotili naše Nab. zadruga.

V l. 1925-26 je šlo poslovanje v Nab. zadrugi gladko. Člani s proge so naročali svoja živila pismeno, zahtevano so jim odposlali, naslednjega prvega je že plačal račun, ko so mu znesek odtegnili pri plači.

Bilo je dobro za železnico, za železničarje in za Nab. zadrugo.

Zdaj pa pride komercijalizacija: To ne gre, da bi blagajnik odtegoval, ker se mu ne more zaupati to delo, niti tujega denarja. Odtegovati se mora po predpisih, ne kar tako enostavno. In se mora vse vnesti v spisak obustave, in se zneske vseh odtegljajev spiše od železniške uprave štirikrat, ter se išče napake, in gre vse lepo skozi glavno knjigovodstvo, Nab. zadruga in društva pa dobe svoj denar 40 dni pozneje! Osojbe administracije in centrale ima mnogo več dela, rabilo se bo več moči za to delo. Tako se ustvarja službe.

Osojbe s proge, ki ne bi smelo dobiti več kot 50% od plače na kredit, mora hoditi osebno kupovati — da plača preostalo. Naša Nab. zadruga je preveč konservativna, ostala pri starem načinu prodajanja; ker niso več smela službena mesta odtegovati, bo vsak sam plačeval, osebno ali po položnici. Čemu bi se morali železničarji po nepotrebem voziti v Ljubljano?

Ampak volja po komercijalizaciji železnic je presilna. Rajši vlak ustaviti, kot človeka, ki ima voljo po reorganizaciji, komercijalizaciji itd. Pa še tujski promet povrhu.

Tako smo te dni prejeli uputstva k pravilniku o povlaščenju vožnji od 13. januarja 1927.

Nabavljalna zadruga bo morala plačati 25% navadne tovarnine za dovoz od liferanta, kakor tudi za razvoz na progo. Železničar sam pa ima še dosedanje ugodnosti, da sme poslati enkrat mesečno embalažo 10 kg mesto nakupa, 50 kg pa sme oddati nazaj kot prtljago, vse brezplačno.

Kakšen izhod bodo našli ljudje? Za 60 do 70 kg živil, ki jih rabi povprečno član na progi, se bo peljal v Ljubljano z obsežno prtljago 10 kg (zaboj). — Zvečer se bo vrnil, 20 kg v nahrbtniku 50 kot prtljago.

Za pospeševanje domačega, brezplačnega prometa je to jako dobro, dvomimo pa, če je to dobro za pospeševanje tujskega prometa, ako se mora tujec prerivati skozi gnječo, čez nahrbtnike do prostora, kjer mu eventualno kaplja na obleko olje iz nahrbtnika na polici.

Mesto da prevažata železnica 80 kg kot brezplačno tovorno robo, bo sedaj prevozila brezplačno 60 kg (10 + 50) prtljage, 20 kg ročne prtljage in še 2 × 70 kg železničarja, ki se bo vozil v Ljubljano. In železničar zgubi po nepotrebnem en dan; čas je zlato. Kaj pomeni 60 zabojev prtljage in kaj 60 zabojev ali vreč tovrnega blaga, ni treba praviti. Prtljažni sovez in še ene-

ga manipulanta, zamuda vlaka radi nakladanja, razkladanja, zamenjave, reklamacije, skratka: komercializacija in pospeševanje tujskega prometa.

Ali moramo res železničarji po svetu kazati našo revščino in nahrbtnike, kot med vojno? Ali se ne bi dalo vso preskrbo z živili organizirati blj mirno, nevidno in enostavno?

Razglas!

Vsem članom Nabav. zadruga!

Zadnja navodila k pravilniku o prevoznih ugodnostih od 13. I. 1927 so nam prinesla nova bremena.

Doslej je plačevala Nab. zadruga eno četrtino tovrnine za dovoz živil (od dobavitelja do sedeža zadruga). Odslej naprej bomo morali plačati tudi 25% tovrnine za razvoz živil od sedeža zadruga na progo. Zadnja okrožnica direkcije kot komentar k pravilniku, omenja sicer po čl. 50 teh navodil, da slede natančnejša navodila.

Toda jasno je, da moramo plačati 25% tovrnine. Navodila direkcije, ki bodo sicer sledila, bodo morda povedala formalnost, ali se pošlje živež z uputnico, ali se pri kartiranju enostavno citira številni pravilnika.

Glavnega, plačanje tovrnine, navodila gotovo ne bodo spreminjala. S tem moramo računati. Da bo stvar jasna tudi onim, ki ne čitajo »Zadrugarja« ali okrožnic direkcije in da jim ne bo treba ustmeno razkladati posledic, če bi poslovali po starem kot sedaj, je najbolje, da opustimo sedanje poslovanje, ter se ravnamo po zakonih, pravilnikih in predpisih, ki so nam do danes znani.

Od danes dalje bo Nab. zadruga razpošiljala pošiljke članom na progo z navadnim tovrnim listom.

Upravni odbor je sklenil za enkrat sledeče:

Nab. zadruga bo razpošiljala živila na progo brezplačno, to pa le v času nakupovalnega termina. Člani na progah ne bodo tedaj plačevali nikake tovrnine, in nobenih drugih stroškov za blago, ki se prevozi kot tovorno blago na njih službeno mesto.

Ker uvidimo, da je članom nemogoče se naenkrat razvrstiti kot so določeni termini, bo Nab. zadruga tudi v tem slučaju brezplačno odpremila blago, ako vsi člani naroče blago izven termina iz poedinih postaj, ali pa najmanje pet. To velja pa le za prehodno dobo, do preklica. V splošnem se pa izven termina naročeno blago ne pošilja brezplačno ter nosi stroške prevoza vsak član sam.

Ako posamezen član pismeno ali ustmeno zahteva, da se mu pošiljka takoj odpošlje (izven nakup. termina) se jo pošlje seveda ne brezplačno, tovrnino plača član.

Ako tega ne zahteva, se mu pošljejo živila pri prvi priliki, ko se nabere več pošiljk skupaj za dotično postajo, gotovo pa v času termina.

Kako je s pošiljanjem embalaže (praznih zabojev) o tem pravilnik ne govori ničesar, v tem oziru se bo delalo po starem, dokler ne sprejmemo drugih navodil.

Tudi glede pošiljanja živil na postajališča ni jasnosti. Tovorni vlak ne ustavi, brzovozno stane mnogo, postajališče pa sploh ne more zaračunati listark...

Železničarji pa imajo možnost, da se poslužujejo prostega prevoza potom živilskih knjižic do 50 kg mesečno za dovoz živil in za 10 kg mesečno za dostavo embalaže. Bo pa železnica prevažala brezplačno prtljago, ko noče prevažati tovrne robe. Kdor nima živilskih knjižic (obr. 15) naj si jih takoj naroči pri direkciji. Dostavo prtljage do kolodvora preskrbi Nab. zadruga v smislu sklepa občnega zbora od 10. IV. t. l.

Prosimo pa članstvo, da ščiti svojo Nab. zadrugo. Če je Nab. zadruga plačala doslej tovrnino, jo je plačalo celokupno članstvo.

Zato se naj poslužuje članstvo po možnosti živilskih knjižic. Kdor jo sam ne rabi in ne hodi sam v Ljubljano, lahko prepusti živilsko knjižico Nab. zadrugi, ker mu na podlagi te lahko pošljemo živila kot prtljago, morda kombinirano: zaboj s špecerijo kot prtljago, vrečo moke pa s tovrnim listom, skupno z drugimi pošiljkami.

Opozoriti moramo na sledeče: Za mlevske izdelke se plača tovrnina po razredu A civilne tarife, za špecerijo; riž, kava, sladkor pa po razredu I., ki je mnogo dražji kot razr. A.

Možno je poslati oboje na enemu tovrnim listu, ter se računa za vsako vrsto tovrnina posebej, za razr. I. in za razr. A.

Ako se pa ne da ločiti teže predmetov, ki tarifirajo po razr. I in po razr. A, se računa tovrnino po višji tarifi, t. j. po razr. I. Če pošlje tedaj kdo 1 zaboj, z vsebino 60 kg moke in 3 kg sladkorja, se plača tovrnino po razr. I. Če odvzame one 3 kg sladkorja in pošlje oz. deklarira samo moko — se mu računa po razredu A (še enkrat cenejše). Gotovo je, da bo plačala tovrnino v večino slučajih Nab. zadruga, to je na vse zadnje zopet celokupno članstvo. Člane pozivamo, da kombinirajo tako, da bo treba plačati čim manj tovrnine.

Kaj nas to briga?

Kadar smo spraševali, kdo je Gospodarska poslovalnica (aprovizacija bivše južne železnice) — so nam odgovorili, kaj vas to briga? Saj Nab. zadruga uspeva dobro.

Za to vprašanje smo se zanimali po aprilu 1925, ko se je reklo našemu predsedniku: »Če ne boste kmalu nehali, vam postavimo filialko (Gosp. posl.) v Šiški. O tej filialki so govorili decembra 1926. Tudi v Jesenicah in v Novem mestu pričakujejo podobno podružnico.

Kdo je Gosp. posl. smo spraševali, predno smo začeli sami zidati, in med drugimi zvedeli sledeče:

Gosp. poslancu Žebotu se je potem interpelacije v parlamentu, marca 1926 posrečilo, da ni država pobrala denarja, ki se je nabral v Gosp. poslovalnici. Že 24. aprila 1926 je vprašal g. Min. Saobračaja naš Savez v Beogradu, ali bi mogel založiti 14 milijonov dinarjev za železničarske aprovizacije, ker namerava prenehati s sistemom uradnih (državnih) aprovizacij (kot n. pr. Gosp. poslovalnica), pa ne more prepustiti železničarjev, kar naenkrat brez aparata prehrane, svojega denarja pa tudi ne sme prepuščati privatnim podjetjem, kot je Nab. zadruga.

Savez Nab. zadrug je računal, kje bi mogel zbrati ogromno svoto 14 mil. dinarjev, koliko posojila bi odščipnil tej ali oni zadrugi in končno g. Ministru odgovoril: Smo pripravljeni dati 14 milijonov dinarjev. — Par dni potem se je Min. Saobračaja premislilo in ostalo je pri starem. Morda računa na to, da se bo v l. 1927 lahko pobralo 20 milijonov? V Beogradu so muhasti, prefrigani in je dobro, če se ima odnošaje z njimi urejene, posebno glede denarja. Je kruta ironija. Savez zakonito ustanovljene Nab. zadruga naj bi plačeval ceho in pomagal s posojilom onim, ki so preje hoteli s filijalkami Nab. zadruga uničiti. Mesto na kupček, ki je last železničarjev (t. j. v Nab. zadrugo), so nosili že-

lezničarji na kupček, ki je last države, v najugodnejšem slučaju pa sporen. Država pobere svoj kupček, in odrine konzumente Gosp. poslovalnice gole, brez denarja, ter naj gredo v Nab. zadrugo.

Tu je naša Nab. zadruga dvakrat prizadeta in naj se nam ne šteje v zlo, nas to briga, kdo je Gospodarska poslovalnica in kdo je lastnik premoženja, ki ga tam zbirajo železničarji.

Naj se kedaj ponovi 24. VI. 1926?

Razmišlja se o tem, da se ves kapital Gosp. poslovalnice zabije v stanovanjske hiše, ki jih Beograd ne more odnesti. Tamošnji konsumenti pa lahko začnejo znova zbirati obratni kapital, ali pa pridejo potrkati k nam in našemu Savezu.

To so naše dosedanje informacije. Pa naj še kdo reče, da nas ne briga to vprašanje...

Poročilo o V. rednem občnem zboru

Nabavljalne zadruga uslužbencev državnih železnic v Ljubljani,

ki se je vršil dne 10. aprila t. l. v dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

Točno ob 9.45 otvori zborovanje predsednik Čerček, pozdravi vse polnozbrane delegate in ugotovi sklepčnost. Ugotavlja, da je bil občni zbor pravilno sklican.

Zapisnikarjem predlaga tov. Kepeca, overovateljem pa tov. Kuštrina in Mohoriča ter naznani, da vodi stenografični zapisnik tov. Čampa. Sprejeto!

Imenovane pozove, da zavzamejo svoja mesta.

Nato prečita dnevni red, ter prečita prošnje tov. iz Bohinja in Štajerske, ki prosijo za stvarno razpravo, da se dnevni red ne zavleče s takimi stvarmi, ki ne spadajo na občni zbor. Poziva vse navzoče, da se drže strogo dnevnega reda, ker imamo mnogo važnih stvari za razpravljati.

Cenjeni združniki! Sestavili smo oficijelno poročilo upravnega odbora, ki je bil sprejet na skupni seji in natisnjen v zadnji številki našega »Zadrugarja«, ter ga prične čitati.

Na splošno željo se sklone čitanje poročila opustiti, ker ga je itak vsak Zadrugar že sam bral.

Nato prosi naj se mu dovoli, da se pred poročilom tajnika, blagajnika in knjigovodje spomni nekaterih sprememb in med drugimi odhod večletnega agilnega poslovođje tov. Kobaleta, ki se je s svojim nesebičnim delom in požrtvovalnostjo in bogatimi izkušnjami ovekovečil v naši trgovini. Delal je neumorno, kakor da bi

bila zadruga njegova last. Radi upokojitve je šel od nas vzlic prigovarjanju, da tega ne stori. Zaželel si je počitka. Priredili smo mu odhodnico, ter sem uverjen, da se strinjate s tem, posebno, ker je bila odhodnica prirejena na stroške odbora in zadruga pri tem ni nič trpela.

Dovolite, da se mu s tega mesta še enkrat zahvaljujemo ter prosi, da se mu ta zahvala sporoči pismeno. Sprejeto!

Za novega poslovođjo smo imeli več ponudb in težko je bilo izbirati. Toda dobili smo dobrega poslovođjo v osebi g. Pavliča, ki je dober namestnik tov. Kobaleta.

Dalje omenja, da se je ustanovila hranilnica, ki se imenuje »Hranilni in posojilni zavod uslužbencev drž. železnic«, ki se jako dobro razvija. Naša zadruga ji je pomagala s podporo 10.000 Din za pričetek.

To smo bili primorani storiti, ker zadruga ni mogla in smela reševati raznih prošenj za posojila in pomoč v težkih slučajih, ker se s tem ne sme pečati.

Dobre in blagodejne posledice ustanovitve te nove institucije se že danes kažejo.

Zasloveli smo radi svojega solidnega poslovanja pri Zadržni zvezi v Celju in Ljubljani, kakor tudi v Beogradu in Sarajevu. To je dobra reklama za našo zadrugo.

Naša hranilnica je in bo velika pomoč vsem, ki iščejo pomoči v težkih prilikah. Pričakujemo, da jo bomo vsi zvesto podpirali. Prvo leto smo ji nudili denarno pomoč, sedaj ji nudimo streho, prepričani pa smo, da bo ta zavod v par letih tako močan, kot je danes naša zadruga.

Naša zadruga je članica »Saveza Nab. zadrug« v Beogradu in dobro je, da se pri tej priliki spominjamo i naše centrale. Če bi mi ne bili včlanjeni v Savezu, bi bili kot smreka na samem. Mnenje Beograda o naši zadrugi je laskavo. Zagreb ima iste, če ne boljše pogoje, kakor Maribor in kljub temu je Maribor za 250.000 Din aktiven, Zagreb pa za dva in pol milijona pasiven ter se vkvarja sedaj z idejo, kako bi nehali poslovati.

Zadruga v Zaječaru, Kruševacu, Paračinu, Pirotu, Skoplju stoje slabo, nekateri upravni odbori so odstopili, nekateri se nahajajo v zaporu.

Tu vidimo, kako velika je razlika zadruga od zadruga kjer so člani upravnega odbora pošteni in vestni, ali kjer vlada birokratizem in nepoštenje.

Če primerjamo našo zadrugo z ostalimi, moramo priznati, da nismo ena najslabših zadrug; to mora naš občni zbor potrditi. Odločno pa si upam trditi, da mar-

sikateri upravni odbor ne bi toliko storil, kolikor smo mi v petih letih ali vsaj v zadnjih treh letih.

Sezidali smo si svoj Zadržni dom, težko smo se odločili za zidavo, posebno, ker nam je nek merodajen gospod rekel, »če ne boste kmalu prenehali s poslovanjem, Vam postavim svojo filialko v Šiški.

Mislil pa tudi, da imamo čisto gotovo pravico vprašati prav vsakega ki trguje, kdo si ti? — Spraševali sm dosti, kdo da je ta ustanova, ali državna ali privatna; od leta 1925 dalje vprašujemo, kdo je lastnik kapitala in kdo ima pravico do tega kapitala, o tem pa še danes nimamo jasne slike. Upamo pa, da nam najkrajša bodočnost prinese jasno sliko.

Dovolite, da danes pozdravim pri tej priliki g. direktorja Kneževića, ki simpatizira z nami in našo hranilnico. To vemo od njega samega in vemo tudi, da prinese on ono razčiščenje, ki sem ga omenil.

Pozdrav se soglasno sprejme.

Nato poda besedo tov. tajniku Negro. Radi zaposlenosti istega, prečita tajniško poročilo podpredsednik Rupnik, ki se glasi:

Cenjeni združniki!

Iz letnega poročila in iz ostalih poročil današnji občni zbor lahko razvidi, da so se pričakovanja one male peščice združnikov, ki so v tej dvorani pred šestimi leti ustanavljali našo zadrugo, uresničila. Dokaz temu je, da zanimanje za zadrugo od leta do leta raste, kar je najbolj razvidno iz povečanega števila članstva, ki je naraslo v letu 1926 za 25%. Zbrana je že armada, 1648 članov, in če prištejemo še njih svojece 5633 po številu, dobimo, da dobavlja zadruga živila in druge razne potreščine za 7282 oseb.

V celoti lahko trdimo, da se podjetje razvija nepretržno in postopno brez pretiranih skokov, toda s porastki, ki dokazujejo, da je podjetje znalo s pomočjo dobrega blaga in pravičnih cen stalno utrditi svojo privlačno silo. To je najboljšje znamenje za bodočnost.

Kretanje združnikov:

Kakor iz bilance razvidno, je bilo dne 31. decembra 1925 1357 članov, pristopilo pa jih je v l. 1926 325, tako, da je znašalo število članov koncem leta 1926 1648 članov, ki so pa pristopali sledeče: V mesecih: januarju 52, februarju 37, marcu 38, aprilu 21, maju 24, juniju 23, juliju 21, avgustu 19, septembru 20, oktobru 30, novembru 19, decembru 21.

Odpovedalo je v l. 1926 svoj delež 14 članov. Večina teh odpovedi gre na račun preselitve in drugih vzrokov višje sile.

Umrlo je v l. 1926 21 članov in sicer:

23. I. Stalovsky Avgust, 28. III. Žbona Blaž, 30. III. Stojan Frane, 7. IV. Lukanič Matevž, 11. IV. Pintar Ivan, 24. IV. Tominec Ivan, 1. V. Kravanja Josip in Zaletelj Alojzij, 9. V. Bieringer Jožefa, 10. V. Levišek Josip, 26. V. Stare Jakob, 5. VII. Škrinjar Jakob, 30. VII. Klavžar Jožefa, 13. VIII. Volk Franc, 17. VIII. Klemenc Vilko, 13. IX. Mrak Marjana, 22. IX. Osterman Marija, 27. IX. Tofant Alojzij, 29. X. Balderman Rudolf, 16. XI. Šubic Alojzij in 18. XI. Tomažič Franc.

V počast pokojnih tovarišev in tovarišic prosim navzoče, da se dvignejo raz svojih sedežev. Vsi navzoči vstanejo.

Rešenih spisov je bilo v preteklem letu 2510; tu pa niso všteti drugi manj važni dopisi in obvestila, ki so presegali to število.

Upravni odbor je imel tekom poslovnega leta 1926 vsega skupaj 48 sej. Od teh je bilo 7 izrednih in 4 skupne z nadzorstvom. Skoro vsem sejam so prisostvovali tudi člani nadzorstva. Poleg tega, da so prisostvovali sejam, vsled česar so mogli korak za korakom zasledovati delovanje uprave, so nadzorniki tudi pregledovali knjige in spise in tako nadzorovali vse notranje poslovanje zadruga.

Na dnevnem redu mnogih sej je bila marsikatera kočljiva stvar, ki jo je treba rešiti. Upravni odbor zavedajoč se poverjenih mu dolžnosti ni nikdar klonil, temveč ubral vedno ono pot, ki je bila za zadruga in za njene člane koristna. Tudi mnogi zaupniki in drugo članstvo so z zanimanjem zasledovali delovanje upravnega odbora in ga bodrili k nadaljnim uspehom. Vsem tem najlepša hvala!

Skupščine Saveza Nab. zadrug, ki se je vršila dne 23. maja 1926 v Beogradu sta se udeležila g. predsednik in član nadzorstva g. Fratina. Pri tej priliki sta tudi z uspehom intervenirala pri Gen. direkciji radi stavbe. Potrebne so bile še druge intervencije, tako v Beogradu, kakor tudi pri tukajšnji Direkciji in to radi prostega prevoza materijala za stavbo, radi odtegljajev in drugem.

Promet.

Glavni predmeti, ki so se prodajali tekom poslovne dobe, so živila. Samo prometa z živili je bilo povprečno na mesec 110 ton ali 11 vagonov.

S 5979 tovornimi listi se je razposlalo na progo 12.546 pošiljk, v Ljubljani se je dostavilo na dom skupno s pošiljkami premoaga 1927 pošiljk, skupno torej vseh pošiljk 14.059.

Računov je bilo izstavljenih proti gotovini 24.546, na kredit 12.321 in na obroke 1718, skupaj vseh računov 38.321 ali povprečno 128 na dan.

Če vzamemo na vsak račun približno 15 predmetov, pridemo do števila 574.815 predmetov.

Nakaznic za obleko in perilo je bilo izdanih v l. 1926 manj kakor l. 1925. To pa vsled tega, ker ima zadruga že vsakovrstno blago v zalogi in je v tem letu zalogo še spopolnila. Sčasoma si bo članstvo lahko vse potrebščine nabavilo v zadrugi in jim ne bo treba k raznim trgovcem.

Največji obisk v prodajalni je znašal 306 oseb na dan.

Iz te statistike se more z ene strani poznati ogromno delo, ki ga je stala razdelitev tako velike množine blaga; z druge strani pa nam kaže, da je članstvo kljub vabilu mnogih trgovcev ostalo zvesto svojemu podjetju.

Ponavljam našo tožbo: Ni pravično, da se z zadrugo ravna po istem kopitu, kakor z zasebnimi trgovci. Dobiček, ki ga trgovec dobiva od svojega posla, se nikakor ne more primerjati s preostankom, ki ga ob koncu poslovnega leta izkazuje zadruga v svoji bilanci. Dobiček trgovca je dobiček enega; preostanek zadruga pa je prihranek vseh zadrušnikov, ki se jim povrača v obliki dividende ali drugih ukrepov socialne narave.

Za obveščanje članstva in propagandne ideje za zadrušništvo se je upravni odbor posluževal lastnega glasila »Zadrugar«, katerega je bilo razposlanega v letu 1926 na pošamezne naslove 19.200 števil.

Naj omenim še, da je upravni odbor vse želje, izražene napram njemu, skušal v kolikor so razmere dopuščale in v kolikor je bilo to v skladu s pravili zadruga, iste vsestransko ugodno rešiti in morebitne pomote takoj popravil, ko je zaznal za to, oziroma, ko je bil opozorjen s strani prizadetih.

Zaključujem svoje poročilo z željo, da tudi bodoči upravni odbor posveti vse svoje moči, da povzdigne zadruga še višje, da bo ista ponos vsemu članstvu k nadaljni končni zmagi.

Na to prečita knjigovodstvena poročila knjigovodja tov. Železnik.

Spoštovani delegati in zadrušniki!

Računski zaključek nam poudarja verno sliko o gospodarskem stanju Nabavljalne zadruga, kakor tudi o delovanju upravnega ter nadzornega odbora v l. 1926. Finančni uspeh zadruga je nadvse zadovoljiv in kaže, da je upravni odbor, kakor že v prejšnjih, tudi v preteklem poslovnem letu pravilno umeval poverjeno mu nalogo in dovel zadruga, kot gospodarsko ustanovo železničarjev do tiste častne višine, o kateri si marsikak član, bodisi tudi odbornik ob ustanovitvi niti misliti ni upal.

Na zunaj, med trgovskim svetom, uživa kot solidno podjetje splošen ugled. Na znotraj se kaže moralni uspeh v porastu članov, katerih je brez vsake agitacije pristopilo lepo število 325, (ne všteti onih, ki so pristopili po novem letu in katerih je tudi preko 100) tako, da štejemo ob zaključku leta 1648 članov in je bilo vplačano na račun deležev Din 465,442.25, katerih nominalna vrednost

znaša	Din 494.400.—
če prištejemo k temu še jamstvo	» 988.800.—
ter rezervni zaklad	» 503,069.76

vidimo, da znaša celokupna kreditna sposobnost zadruga Din 1.986,269.76 tedaj za 30% več kot ob koncu l. 1925.

Rezervni fond se je povišal od Din 273.698.65 z 30% dobička iz leta 1925 Din 227.746.11 in z 325 vpisninami Din 1625.— na Din 503.069.76.

Istotako so se povišali drugi fondi z dotacijami iz dobička od leta 1925 do zneskov, ki jih izkazuje bilanca.

Posmrtninski fond

je izkazoval ob prič. leta	Din 26.319.11
dotiralo se na fond ni ničesar, pač pa se je prepisalo preostanek dobička iz leta 1925 v znesku	» 3.812.88

tako, da je bilo tekom leta na razpolago	Din 30.131.99
Izplačali smo 24 posmrtnin v znesku	» 19.500.—

in je ostalo ob koncu leta na tem fondu še	Din 10.631.99
--	---------------

Če hočemo, da bo zadruga še nadalje vršila človekoljubno delo in podpirala svoje člane ob izgubi družinskih očetov, se bo moral posmrtninski fond letos izdatnejše dotirati.

Postavka v pasivi pod »Razni upniki« predstavlja v glavnem rezerviranje za davčne dajatve v znesku	Din 259.809.69
tako, da znaša z rezervo pod fondi	» 50.000.—

skupno davčne rezerve	Din 309.809.69
-----------------------	----------------

Lastna stavba še ni docela zgrajena in se še vedno vrše razna dela ter adaptiranja. Vsled tega nam še niso na razpolago končni obračuni. Ker zgradbo do kolavdacije ne moremo vzeti v last kot nepremično premoženje, smo vzeli med aktivo pod »Račun zgradbe« vse definitivno izdane zneske, izdatke za gradbeni materijal, katerega smo dobavili stavbni tvrdki ing. Josip Dèdek ter vse akontacije, izplačane raznim tvrdkam, katere so pri zgradbi so-

delovale. Med pasivo smo pa uvrstili vse do 31. decembra 1926 predložene račune.

Razlika med aktivno in pasivno postavko na računu zgradbe v znesku

Din 683.632.13

predstavlja dejanski skupni izdatek za hišo do 31. decembra 1926.

BLAGAJNA.

Gotovine je bilo pričetkom leta Din 20.967.60

tekem leta je prejela v gotovini » 9,880.650.36

kar da skupaj Din 9,901.617.96

med letom je izala » 9,874.480.33

tako, da je imela koncem leta gotovine Din 26.777.63

BLAGA

je bilo početkom leta v zalogi za Din 1,138.987.80

tekem leta se je nakupilo za » 10,028.244.36

Skupaj Din 11,167.232.16

blaga se je med letom odprodalo za » 12,038.861.74

izkupilo se je tedaj več kot se je plač. za blago Din 871.629.58

ker se je našlo ob popisu blaga v vrednosti za » 764.522.96

znaša kosmati prebitek blaga Din 1,636.152.54

iz česar je razvidno, da je delala zadruga z 13.63% brutto dobičkom na računu blaga.

Glede konzuma naj omenim le nekatere od onih predmetov, ki se jih proda 10 več kot 1 vagon in to:

pšenične moke vseh vrst 81 vagonov,

koruze 11 vagonov,

ajdove moke 2 vagona,

testenin 3 vagona,

riža 7 vagonov,

soli 3 vagona,

krompirja 10 vagonov,

koruzne moke in zdroba 11 vagonov,

otrobov pšenič. in koruznih 16 vag.,

ržene moke 2 vagona,

sladkorja 15 vagonov,

masti 2 vagona,

mila 2 vagona,
premoga 97 vagonov in
drv 22 vagonov.

Skupno pa ima zadruga v zalogi 286 predmetov.

RAČUN ZGUBE IN DOBIČKA

izkazuje v postavki plače znesek Din 387.284.—, kar je 3.2%, upravni stroški skupno Din 520,629.32 ali 4.44% in vsi stroški skupaj Din 698.392.08 pa 5.82% vsega blagovnega prometa.

stroški 5.82%

Čisti preb. Din 1,048.595.35 znaša 8.73%

skupaj tedaj 14.55%

od celokupnega prometa. To je obenem brutto-dobiček, s katerim je zadruga delala v pretečenem letu in sicer račun blaga

je dal 13.63%

na obrestih in skontu pa je zaslužila 92%

Skupaj 14.55%

V naslednjem nekaj podatkov o napredku in razvoju nekaterih panog od l. 1922 do danes:

Za leto	Stanje članov	Stanje vplačanih deležev	Rezervni sklad	Denarni promet	Prodano blago	Celokupni promet	Celokupna vsota bilance	Čisti prebitek	Povračilo od nakupa
v d i n a r j i h									
1922	541	141.953.—		2,903.320.80	2,771.647.88	12,012.556.37	880.311.03	111.223.68	2%
1923	1000	249.347.50	44.199.34	7,690.364.96	6,647.400.14	28,520,084.27	1,288.868.20	315.598.03	2%
1924	1159	326.598.64	139.779.34	9,091.718.84	9,283.275.64	56,366.391.58	2,181.028.74	442.664.30	3%
1925	1357	370.539.22	273.698.65	7,087.937.52	10,802.848.24	63,543.517.49	3,163.967.51	759.153.69	5%
1926	1648	465.442.25	503.069.76	9,901.617.96	12,038.861.74	75,187.654.02	3,729.691.05	1,048.595.35	5%

To je zgodovina naše zadruge. Številke ostro črtajo razvoj in rapiden, dasi popolnoma naraven napredek; če primerjamo številke medsebojno v enem letu, ali če jih primerjamo leto za letom, vidimo, da so v pravilnem razmerju. Tako gre s povečanjem članstva navzgor celokupni promet, čisti prebitek in naravno v sorazmerju tudi režija.

Danes ob 5 letnem jubileju naše zadruge smo na to zgodovino, ki smo jo ustvarjali sami, lahko ponosni. Če si bo novi upravni odbor začrtal smer svojega delovanja v pravcu, ki ga kaže zgodovina prvih petih let, tedaj upamo z vso gotovostjo, da bo članstvo, delovanje in uspehi zadruge ob njenem 10 letnem jubileju popeyorjeno. Naj bi se tako zgodilo!

Predsednik tov. Čerček povdarja, da je potrebno nekaj pripomb predno da prečitana poročila na razpravo.

Če vzamemo cenik v roke, ki ga pričujemo v našem »Zadrugarju«, in ga

primerjamo s ceniki ljubljanskih detajlistov, se takoj vidi, da smo stali z našim blagom precej pod tržno ceno.

Če imajo trgovci kak predmet ceneji, je to samo reklama. Jasno pa je, da pod vabo privatnega trgovca ne smemo iti. Pomisliti je treba, da trgovec dela sam za se in da konzument nima od tega ničesar.

Mi smo lahko ceneje prodajali, ker smo dobro kupovali in vedno sproti plačevali. Detajlistu pogoltne mnogo režija in pomanjkanje kapitala, ki ga ni nikdar dovolj. Mi smo plačali vse sproti, ker smo imeli dovolj kapitala.

Naš uspeh se je pokazal koncem leta.

Če bi sproti zapravljali in lahkomišno delali, ne bi imeli vedno na razpolago dovolj denarja za nakupe.

Končno prosi stvarne debate, ter da poročilo na razpravo.

Kot prvi dobi besedo tov. Ličen Kočevje, ki vpraša zakaj se je uporabila tako velika vsota, izkazana v bilanci pod

»razni stroški«. Ker je svota 43.576 Din jako velika, prosi pojasnila, kaki stroški so to bili.

Tov. Čerček pojasnjuje, da se je radi tiska bilance združilo več postavk pod ta naslov, da se prihrani na prostoru.

Tov. Železnik pa prečita posamezne postavke, nakar se tov. Ličen s pojasnilom zadovolji.

Tov. Mušič prosi pojasnila, kaj je s svoto Din 260.000, ki je bila v lanski bilanci izkazana kot davčna rezerva, ker jo letos v bilanci ne najde.

Tov. Čerček. Ta svota je letos mešana pod naslovom razni upniki. Pripominja, da smo prejeli vse davčne depozite povrnjene, ker smo oproščeni davka.

Tov. Mušič se s pojasnilom zadovoljuje z izjavo, da ga veseli, da je denar v Ljubljani. Nadalje pa kritizira preveliko dobrosrčnost upravnega odbora glede dovoljevanja kreditov članom, ker je postavka v bilanci previsoka. Mnenja je, da

upravni odbor preveč podpira lahkomišelnost posameznih zadrugarjev, ter zahteva, da se v bodočem letu začne člane drugače vzgajati. Treba je, da se člane pripravi na boljše gospodarstvo. Dalje omenja, da so nekateri predmeti v zadrugi dražji, kakor pri trgovcih, posebno je pa moka predraga, ter navaja nekatere slučaje.

Tov. Čerček povdarja, da je samo par ljudi, ki so zaostali s plačilom, ki jih bomo iztožili; gre za svoto Din 2600.—. Pri ostalih članih so pa krive današnje razmere, da so reveži. Navaja posamezne slučaje, kjer smo morali odpisati vsa kupljena živila, ker je ostala družina s 5 — 6 otroci brez roditelja in brez sredstev. Omenja tudi člane, ki so bili upokojeni pa ne dobe nakazane pokojnine. V vseh teh slučajih damo kredit proti naknadnemu obračunu.

Brez hrane teh revežev ne moremo pustiti, tako nescijalni ne moremo biti, kakor je v tem vprašanju železniška uprava. Seveda se pri vsakem zavarujemo s pravico, dolžne zneske odtegniti pri delegaciji ministrstva financ. To riskiramo in menim, da upravni odbor pravilno ravna, ako v nesreči svojih članov ne pusti na cedilu. Vsesplošno odobravanje.

Pripominja, da je postavka pod upniki zato tako velika, ker so unešena živila nabavljena za 1 mesec, ki pa se jih je plačalo 1. januarja, bilanca je pa zaključena 31. decembra ter jo povečava tudi kredit, ki je izdan za odplačevanje na šest mesečne obroke.

Dalje pojasnjuje zadevo glede cen pred vsem moke, ter navaja posamezne nakupe pšenice in dokazuje, da se je prodajalo vseškozi pod ljubljansko tržno ceno. Ako se pa le zgodi, da je kak predmet morda dražji, je pa jasno, da ga ceneje ne moremo prodajati, kakor smo ga kupili. Takih slučajev je pa tako malo, da jih radi malenkosti ni vredno navajati.

V splošnem smo se pa držali takih cen, da nismo z njimi dajali povoda za izrabljanje.

Vsekakor je pa treba povdarjati, da je dobiček zadruga last vseh članov, ki se končno le povrne članom ob zaključku leta.

Ker je lista govornikov izčrpana, predlaga, da se poročilo upravnega odbora sprejme in odobri. Se soglasno sprejme.

Predsednik nadzornega odbora tov. ing. Selak prečita na to obširno poročilo, ki se v celoti ujema z natisnjeno bilanco.

Povdarja, da je nadzorni odbor svojo nalogo popolnoma izvršil. Poslovanje je vestno, vzorno ter hvalevredno in predlaga, da se dá upravnemu odboru absolutorij.

Tov. Čerček poziva, ako želi še kedo besede. Ker se nihče ne oglasi, da predlog

nadzornega odbora na glasovanje, ki se soglasno sprejme.

Tov. Čerček da na glasovanje še računski zaključek za l. 1926, ki se soglasno odobri.

Na to predlaga, da se dnevni red spremeni tako, da pridejo radi zunanjih članov pred točko IV. na razpravo samostojni predlogi.

Navzoči izražajo pomisleke, da bi radi eventuelnega odhoda zunanjih delegatov postal za točko IV. občni zbor nesklepčen; sklene se dnevni red nadaljevati po objavljenem vrstnem redu.

Tov. Čerček na to preide na točko IV o uporabi čistega dobička ter prečita člen 64 pravil, ki določajo, da moramo votirati 30% za rezervni fond, 2% v penzijski fond, 1% v dobrodelni fond, 1—5% upravnemu in nadzornemu odboru po sklepu občnega zbora, ostanek pa kot povračilo zadrugarjem. Prosi debate.

Ker vsi navzoči želijo, da stavi upravni odbor tozadevni predlog, predlaga tov. Čerček za upravni in nadzorni odbor 3%, vse ostalo pa v smislu pravil. Ostanek Din 54.000 naj se votira pa v posmrtninski fond, ker bi naj imela odslej naprej pravico do posmrtnine tudi žena člana. Tozadevno izdelani pravilnik se bo še obravnaval.

Ker se nihče ne oglasi k besedi, se soglasno odobri predlog upravnega odbora.

K točki V. povdarja tov. Čerček, da je treba dopolnilnih volitev v upravni odbor, ker letos izstopijo v smislu pravil tov.: Železnik, Negro in Zupanič, ki pa se jih lahko ponovno izvoli.

Na predlog tov. Lapajneteta se izvolijo z vsemi proti štirim glasovom tov. Železnik, Negro in Fratina.

Nadzorni odbor je pa prišel v nesoglasje, ker se ni mogel zediniti glede tolmačenja čl. 26 združnih pravil.

Tov. Fratina poroča, da je nadzorni odbor v nesoglasju, ker se ne prizna žrebanja za izstop ene tretjine članov, kakor se je to vršilo pri upravnem odboru. Na lanskem občnem zboru je bil voljen cel nadzorni odbor na novo, zato si je treba osvojiti žrebanje, ki naj odloči kedo izstopi. Ker je 6 članov, a je eden tekom leta odložil mandat, se je žrebalo samo za enega. Žreb je določil tov. Ceraj - Ceriča. Ceraj - Cerič pa sedaj žrebanja ne priznava.

Nadzorni odbor je imel pred občnim zborom zopet sejo ter sklenil, da odstopi cel nadzorni odbor. Dva člana pa tega sklepa ne priznavata, ker se je izvršil z airimiranjem predsednika.

Ker se ne more najti soglasja, prosi občni zbor, da stavi sam tozadevni predlog.

Tov. Zupan predlaga, da naj se osvoji sklep nadzornega odbora samega, da v celoti odstopi.

Tov. Podbevšek se strinja s predlogom ter povdarja, da če nadzorni odbor sam ne more najti soglasja, da je najbolje, da se voli popolnoma nov nadzorni odbor.

Tov. Mikec pobija predlog za odstop, ter je mnenja, da bi moral odstopiti najstarejši član nadzornega odbora, ker je eden že sam odstopil.

Žrebanje ni pravilno, ker v pravilih ni predvidjeno, velja samo za nadzorni odbor.

Glasovanju pred občnim zborom se ne pokorava, ker razmerje 3—3 z dirimiranjem predsednika ni pravilno.

Tov. Kuštrin se pridružuje mnenju tov. Podbevška, ker drugače ne pridemo do zaključka.

Tov. Lapajne se istotako strinja s tem, da odstopi cel nadzorni odbor ter želi, da se pri ponovni volitvi upošteva progoda, da pride do zastopstva vsaj kot namestniki.

Tov. Ceraj Cerič povdarja, da ne priznava žrebanja, ker je dal inicijativo zato upravni odbor, za kar pa nima pravice. Nadzorni odbor stoji nad upravnim odborom. Ne pristane na žreb ter zahteva, da odstopi najstarejši član nadz. odbora tov. Feldin.

Tudi izglasovanja z dirimiranjem ne priznava.

Tov. Čerček povdarja, da se s tem degradira predsednik, ako se mu ne dovoli glasovati.

To pravico ima zajamčeno v pravilih, istotako mu pristojna pravica pri enakosti glasov odločati.

Tov. Čerček prosi, da se da njegov predlog na glasovanje.

Sprejme se predlog tov. Podbevška z edinim protestom enega glasu.

Tov. Čerček svari, da bi se uvajalo v zadrugo politiko, prosi pa predloga za nadzorni odbor.

Stavijo se trije predlogi, ter se končno odglasuje predlog tov. Lapajneteta ter se izvolijo v nadzorni odbor sledeči tov.:

Kot člani: Škrjanc, Kuštrin, Klebelj, Feldin, Korošec in Ceraj Cerič. — Kot namestniki: Kompare, Ličen Lapajne, Zorman, Gabršek in Feldin.

Tov. Čerček ugotavlja, da so volitve izvršene, ter povdarja, da se bodo odbori na svoji prvi seji konstituirali, ter preide na VI. točko, samostalni predlogi.

Trije predlogi so vloženi, da naj bi imel upravni odbor svoje seje v takem času, da bo namestnikom s proge omogočeno sejam prisostvovati, kar bi bilo boljše ob nedeljah, ko imajo na progodi čas.

Razvije se živahna debata, ter se končno osvoji soglasno predlog tov. Rupnika, ki se glasi:

»Občni zbor sklene, da ima nadzorni odbor svoje seje sklicevati tako, da bo namestnikom s proge omogočeno prisostvovati, ki pa se morajo pravočasno obvestiti.«

Tov. Rupnik nato poroča o osnutku pravilnika za podeljevanje posmrtnin, ki ga je izdelal po naročilu in soglasju z upravnim odborom. Povdarja, da je bilo to vprašanje zelo nejasno, in da je upravni odbor podeljeval posmrtnine po svoji najboljši vesti. Pri tem pa so se vzlic temu pokazale hibe, da je prejel nekdo, ki v zadrugi ni nič kupoval, ravno tako posmrtnino kakor oni, ki je kril v zadrugi vse svoje življenjske potrebščine. To pa ni pravilno. Predpravico in večjo pravico naj ima oni, ki s svojimi nakupi pomaga zbirati, kakor oni, ki združno trgovino ignorira. Nova je določba v pravilniku, da ima pravico do posmrtnine tudi soproga člana za slučaj smrti. Pogoji za doseg pravega pa sloni na najmanj enoletnem članstvu vplačanem deležu in na minimalni svoti letnega nakupa.

Nato prečita pravilnik in še posebej tolmači posamezna določila.

Pravilnik se soglasno sprejme s predlogom, da se v celoti objavi v »Zadrugarju«.

Tov. Fratina predlaga v imenu starega nadzornega odbora pravilnik za nadzorni odbor, ker bo izbežnil vsem nastalim nesoglasjem.

Čita poslovnik.

Sklene se, da naj nadzorni odbor ta poslovnik sprejme na svoji prvi seji.

Tov. Rupnik povdarja velikanski vzgojevalni pomen glasila »Zadrugar«, ki je istočasno najbolji informator in propagator združne ideje.

Lanski občni zbor je dovolil 18.000 Din za njegovo izdajo. Izčrpalo se je 17.500 dinarjev.

Vendar povdarja, da »Zadrugar« na štirih straneh ne more zadostiti svoji nalogi, kamoli da bi se celo izpopolnil, zato predlaga, da naj bi »Zadrugar« izhajal mesečno na osmih straneh ter prosi kredit do 24.000 Din.

Po kratki debati, pri kateri večina odobrava predlog, razun enega, ki je trdil, da se denar po nepotrebnem razmetava, se soglasno sprejme predlog predlagatelja.

Tov. Čerček predlaga, da se naj dovoli delati razliko pri nakupih manufakture za one, ki takoj plačajo z 2% skonto.

Utemeljuje kot svoj predlog dolg članov, ker ima zadruga z obroki mnogo posla.

Tov. Podbevšek predlaga, da naj se to dovoli samo pri nakupih luksuznega blaga.

Končno se sprejme predlog tovariša Čerčeka.

Tov. Čerček prečita prošnjo mestne občine, ki prosi za podpis večjega zneska za obligacijsko posojilo.

Razvije se živahna debata, ter se s simpatijo obravnava predmetno prošnjo, vendar se končno sklene, da se podpiše večji znesek šele tedaj, kadar bomo zadovoljivo podprli svojo hranilno institucijo »Hranilni in posojilni zavod«, ki ga je naša zadruga poklicala v življenje in »Stavbeno zadrugo Bajtar«, edino železniško institucijo te vrste v Sloveniji.

Dalje predlaga, da se dovoli tudi v bodočem letu podpirati z živežem upokojence, ki prejema samo akontacijo. Soglasno sprejeto!

Dalje predlaga, da se zgode slučaj, da kedo po svoji lahkomišelnosti napravi v zadrugi dolg, da se takim dolžnikom zaračunavajo 6% zamudne obresti.

Izveti so seveda slučaj, ako je dolg nastal radi nesreč ali bolezni v družini.

Soglasno sprejeto!

Dalje poroča, da smo z zidavo novega združnega posloplja prišli v položaj, da potrebujemo hišnika ter se je v ta namen podstrešni prazni prostor uporabil z adaptacijo za stanovanja.

Zgradba stanovanja za hišnika se odobri, mesto hišnika naj se pa razpiše v prvi številki »Zadrugarja«, hišnik mora pa biti član zadruge.

Dalje predlaga, da se upravni odbor pooblasti, da v tekočem letu izplača povračila od nakupljenega blaga pred novim letom.

Tov. Železnik poda tozadevno strokovno poročilo ter se končno sklene, da se letos izplačajo povračila za 10 mesecev; višino procenta se določi šele ko bo znan trgovski efekt.

Nato poda **tov. Čerček** nekatera važna pojasnila, tako glede odnošajev do Gospodarske poslovalnice, o govoricah njene filijalke v Jesenicah in Novem mestu.

Dalje poroča o posredovanju pri Gen. Direkciji v Beogradu in o omejitvah vozniških olajšav.

Končno poziva vse navzoče delegate, da se v bodočem letu še zvestejše oklenejo Nab. zadruge in delajo zanjo, ker le na ta način bo mogoče lečiti udarce, ki padajo z leve in desne na stan železničarjev.

Nato zakliče:

Vsi na delo, za vzvišene združne naloge, vsi za enega, eden za vse, ter zaključuje ob 14.30 dobro uspeli in jako stvarni občni zbor.

Konstituiranje upravnega odbora

Na prvi ustanovni seji upravnega odbora se je odbor konstituiral ter se je razdelilo poslovanje sledeče:

Tovariši: **Čerček Srečko**, predsednik; **Rupnik Franjo**, podpredsednik; **Negro Ivan**, tajnik; **Železnik Franjo**, knjigovodja; **Kyovsky Josip**, blagajnik; **Žemlja Franjo**, odbornik; **Gregorčič Franjo**, odbornik; **Mravlje Božidar**, odbornik; **Fratina Ludovik**, odbornik;

Odseki.

Tiskovni odsek. V redakcijski in informativni odsek se izvolijo: **tov. Čerček, Rupnik, Žemlja in Fratina.**

Glavni in odgovorni urednik združnega glasila »Zadrugar« ostane **tov. Rupnik.**

V odsek za zasledovanje tržnih cen in za naknadno kontrolo računov blaga se izvoli **tov. Gregorčič.**

Čeke podpisujejo tov. Čerček, Rupnik, Žemlja in Kyovsky.

Kontrolo prodajnih računov vrši še nadalje **tov. Žemlja** in član nadzorstva **tov. Feldin.**

Nadzorstvo pri razpošiljanju živil na progo, prevzame **tov. Žemlja.**

Evidenco kreditov vrši **g. Fratina.**

Kontrola kvalitete blaga. V ta odsek se izvoli **tov. Čerček** in član nadzorstva **tov. Korošec.**

V odsek za nadzorovanje reda v prodajalni v smislu čl. 25 pravil, se izvolita **tov. Čerček** in **Gregorčič.**

Nadalje se sklene ukiniti proculo dosedanjemu poslovodji **g. Kobale Kajetanu**, in sklene prijaviti za sopedisovanje v smislu čl. 18 pravil v zadružni register sedanjega poslovodjo **g. Pavlič Avgusta.**

Konstituiranje nadzornega odbora

Na ustanovni seji, ki se je vršila dne 19. aprila t. l. se je konstituiral nadzorni odbor iz sledečih tovarišev:

Škerjanc Ivan, predsednik,
Korošec Blaž, podpredsednik,
Klebel Emil, tajnik,
Feldin Hinko, Kuštrin Franc, Ceraj-Cerič Vojteh, odborniki.

Namestniki:

Kompare Alojzij, Grosuplje;
Ličen Alfonz, Kočevje;
Lapajne Ivan, Novomesto;
Zorman Josip, Celje;
Feldin Herman, Jesenice;
Gabrovšek Alojzij, Ljubljana g. kol.

Odseki:

Za kontrolo upravnih zadev: Škerjanc in Ceraj-Cerić;

za kontrolo gospodarstva: Kuštrin in Korošec;

za kontrolo finančnih zadev: tov. Klebel in Feldin.

Pravilnik

za podeljevanje posmrtnin članom Nabavljalne zadruge uslužbencev drž. železnice v Ljubljani.

Čl. 1.

Nabavljalna zadruga izplačuje svojim članom za slučaj smrti posmrtnine, z namenom lajšati gorje v smrtnih slučajih in za osiguranje poravnave nastalih obveznosti pri Nab. zadrugi, od dneva smrti člana.

Čl. 2.

Pravico do posmrtnine ima vsak član zadrugar, na katerega ime je vplačan zadrugi delež, ako je ob dnevu smrti dosegel najmanj eno leto članstva pri Nab. zadrugi uslužbencev drž. žel. v Ljubljani in je bil do tega dne zadrugi delež popolnoma uplačan.

Ako član do dneva smrti teh pogojev ni izpolnil, nima pravice do posmrtnine, izvzemši v slučaju, predvidenem v čl. 6.

Istotako ima pravico do posmrtnine soproga člana zadrugarja, ako je član zadrugar dosegel ob dnevu smrti soproge najmanj 2 leti članstva in je bil do tedaj zadrugi delež popolnoma uplačan.

Poleg tu predvidenih pogojev se odmerja posmrtnina po visokosti konzumiranega blaga v prodajalni Nab. zadruge predvidene v čl. 3.

Čl. 3.

Posmrtnina se odmerja s svoto Din 1000.— (tisoč dinarjev) vezano na konzum neobhodno potrebnih življenjskih potrebščin v Nab. zadrugi do najmanj Din 2000.— letno in se odmerja tako, da prihaja v poštev konzum blaga nabavljen v predhodnem letu.

Ako je pa konzum blaga znašal najmanj Din 1000.—, prejme član oziroma soproga člana reducirano posmrtnino do zneska Din 500.—.

Za konzumiranje blaga izpod Din 1000.— se posmrtnina ne izplačuje, četudi so izpolnjeni ostali pogoji, predvideni v št. 2 tega pravilnika.

Ako je bil član zadrugar bodisi radi bolezni ali drugih nepredvidenih družinskih neprilik cviran nabavljati blago za svoje življenjske potrebe v Nab. zadrugi in vsled tega ob času smrti ni dosegel v tem členu predvidenih nakupovalnih zneskov Din 2000.— ozir. 1000.— se ob varovanju

ostalih pogojev vzame v obzir konzumirano blago v predpredhodnem letu. Ako tudi na ta način ni mogoče ugotoviti visokost predpisanega konzuma, se mu izplača reducirana posmrtnina Din 500.—. Isto velja za slučaj smrti soproge.

Čl. 4.

Ako umrjeta v enem in istem letu član zadrugar in njegova soproga, se odmerja posmrtnina za oba enako v smislu določil tega pravilnika.

Čl. 5.

Ako je nastopila smrt člana zadrugarja ali njegove soproge pri izvrševanju železniških službenih dolžnosti vsled nesreče in elementarnih dogodkov, se izplača polna posmrtnina brez ozira na predpisane pogoje v čl. 2, toda ob varovanju pogojev predpisanih v čl. 3. ali 4.

Čl. 6.

Posmrtnina se izplača upravičencu v denarju ali blagu in le tedaj, ako ima umrli do dneva smrti poravnane vse obveznosti nakupov pri Nab. zadrugi. V nasprotnem slučaju se posmrtnina uporabi v prvi vrsti za kritje neporavnanih obveznosti nakupov, presežek, ako ga kaj ostane, se izplača upravičencu.

Čl. 7.

Kot upravičenci, ki imajo pravico dvigniti zapadlo posmrtnino, se smatrajo: legitimiran član zadruge, njegova soproga, ako je živela z umrlim ob dnevu smrti v skupnem gospodinjstvu, ter otroci sirote.

Ako član nima zgoraj označenih upravičencev, ima pravico dvigniti posmrtnino oseba, ki je bila s poslednjo voljo umrlega določena, ki se pa mora izkazati. Pravice do posmrtnine imajo tudi stariši umrlega, ako je umrli živel z njimi stalno v skupnem gospodinjstvu.

V vseh goraj navedenih slučajih se imajo varovati določila čl. 2, 3, 4, 5, 6 in 7 tega pravilnika.

Čl. 8.

Ako za dvig posmrtnine ni upravičenca, pripada zapadla posmrtnina posmrtninskemu fondu.

Istotako zapade posmrtnina posmrtninskemu fondu, ako se najkasneje tri mesece po smrti člana ali njegove soproge upravičenec za dvig posmrtnine ni oglasil.

Čl. 9.

V vseh nepredvidenih slučajih glede podelitve posmrtnin, kakor tudi glede legitimnih upravičencev, sklepa upravni odbor za vsak slučaj posebej.

Čl. 10.

Pritožbe glede odmere, redukcije, odklonitve in upravičencev rešuje upravni odbor v skupni seji z nadzornim odborom.

Ako se pritožba kot neosnovana zavrne, velja ta sklep kot končnoveljavna.

Ta pravilnik velja do tedaj, dokler ga občni zbor ne spremeni, ako se za to pokaže potreba.

V Ljubljani, dne 10. aprila 1927.

Pravilnik je bil sprejet na občnem zboru dne 10. IV. 1927.

V Ljubljani, dne 10. aprila 1927.

Zadružni vestnik**RAZPIS.**

Upravni odbor razpisuje v smislu sklepa občnega zbora za svojo novo zadrugi zgradbo

službo hišnika

združeno s prostim stanovanjem.

Reflektira se na poročene prosilce, člane zadrugarje. Neoporečnost pogojev.

Profesijonisti imajo prednost.

Natančni službeni pogoji se poizvedo v zadrugi vsak dan od 16. ure naprej.

Prošnje je vložiti do najkasneje dne 10. maja letos.

Upravni odbor.

Premog.

V svrhu reda in točnosti je upravni odbor sklenil, da se naročila za premog sprejemajo samo od prvega do petnajstega v mesecu.

Razvoz premoga ljubljanskim članom na dom se bo odslej naprej vršil od 20. v mesecu dalje.

Člane pozivamo, da se drže točno gornjih določil, ker le na ta način je mogoče vsestransko zadovoljiti.

Termini za nakupovanje

Veljavni od 1. aprila 1927 dalje.

Nakupovanje proti naknadnemu odplačilu:

1. Za mesto Ljubljano z ljubljansko okolico:

od 1. do 9. v mesecu.

2. Za Gorenjske proge všteti kamniško progo:

od 10. do 14. v mesecu.

3. Za Dolenjske proge:

od 15. do 17. v mesecu.

4. Za Štajerske proge:

od 18. do 19. v mesecu.

5. Za zamudnike:

od 20. do 21. v mesecu.

Člani, ki kupujejo proti gotovini celi mesec brez omejitve.

Vse člane vljudno pozivamo, da se kolikor le mogoče strogo drže tu označenih nakupovalnih terminov, da se preprečijo navali v prvih dneh meseca in da bo postrežba hitrejša in točnejša.

Cenik živil

za mesec maj 1927

Mlevski izdelki.

Moka pecivna o gg	kg	5 30
Moka mehka	"	5 20
Moka krušna	"	4 —
Moka ajdova	"	7 80
Moka ržena	"	4 50
Moka koruzna	"	2 60
Moka krmilna	"	1 80
Zdrob pšenični	"	6 —
Zdrob koruzni	"	3 50
Otrobi pšenični	"	1 70
Otrobi koruzni	"	1 20

Testenine.

Makaroni dolgi jajčni	kg	11 —
Makaroni domači	"	9 40
Polži jajčni	"	11 —
Polži domači	"	9 40
Rezanci domači široki	"	9 40
Špageti domači	"	9 40
Fidelini domači	"	9 40
Šubiotti in bleki	kg	9 40
Zvezdice za juho	"	9 40

Zrnje.

Riž I. vrste	kg	8 50
Riž II. vrste	"	7 —
Koruza v zrnu	"	2 20
Kaša prosena	"	5 30
Ješprenj domači	"	5 —
Ješprenček za juho	"	8 —
Fižol koks	"	4 50
Fižol nizki	"	— —
Leča	"	5 50
Grah	"	— —

Sladkor.

Sladkor v kockah	kg	16 —
Sladkor sipa	"	14 30
Sladkorčki (bomboni)	"	25 —
Sladkor v prahu	"	16 50

Kava

Kava Portorico	kg	64 —
Kava surova I. vrste	"	50 —
Kava surova II. vrste	"	44 —
Kava žgana	"	56 —

Kavne primesi.

Kava Kneipp	kg	14 50
Kava žitna	"	8 —
Kava vidrova	"	13 —
Kava družinska	"	— —
Kava figova	"	24 —
Kava Enrilo 1/2 kg	škatla	16 —
Kava Enrilo 1/4 kg	paket	24 —
Cikorija Franck	kg	20 —
Cikorija kolinska	"	19 —

Drugi predmeti.

Mast domača	kg	23 —
Mast v dozah po 5 kg	doza	135 —
Čajno maslo	kg	52 —
Kuhano maslo	"	44 —
Sol debela	kg	3 50
Sol drobna	kg	4 —
Čaj v dozah	doza	12, 24
Čaj v zavitkih	zavit.	3, 6,
Čaj v zavitkih	"	7, 15
Kakao na kg	kg	38 —
Kakao v zavitkih	zavit	— —
Paradižniki à 1/2 kg	doza	10 —
Paradižniki à 1/4	"	5 —
Marmelada	kg	20 —
Čokolada à 1/4	tabl.	12 —
Čokolada à 1/10	"	4 50
Čokolada à 1/20	"	2 50
Čokolada z lešniki	"	3 —
Čokolada Napolitanke	kom.	— 50
Rožičeva moka	kg	7 —

Delikatese.

Slanina krušna	kg	23 —
Slanina prekajena debela	"	25 —
Slanina papricirana	"	26 —
Salame ogerske	"	100 —
Salame krakovske	"	38 —
Salame navadne	"	18 —
Kranjske klobase	kom.	5 —
Prekajeno meso I.	kg	28 —
Šunke	"	33 —
Kračje	"	14 —
Svinjski parklji, glava	"	10 —
Sardine velike	škatle	11 —
Sardine srednje	"	9 50
Sardine male	"	6 —
Med cvetlični I.	kg	24 —
Med cvetlični II.	"	— —
Sir pol ementalški I.	"	44 —
Sir pol ementalški II.	"	38 —
Sir trapistovski	"	26 —
Maggi velike	stekl.	22 —
Maggi srednje	"	14 —
Maggi male	"	9 —
Maggi na drobno	dkg	1 50
Juhan velike	stekl.	12 —
Juhan srednje	"	6 —
Juhan male	"	— —
Juhan na drobno	dkg	1 10
Gorčica (ženf)	kozarec	9 —
Keksi v zavitkih à 1 kg	zavitek	6, 5,
Reberca z špeh.	kg	24 —
Reberca	"	24 —
Sir Permazan	"	96 —
Pekmes (Povidl)	"	— —
Polenovka suha	kg	24 —
Sir Chalet	komad	2 25
Salama letna	kg	1 25
Salama Veromeška	"	3 50
Salama Planiska	"	— 60

Sadje.

Češplje suhe bosanske	kg	9 —
Češplje suhe domače	"	— —
Hruške suhe domače	"	6 —
Orehi celi	"	12 40
Rožiči	"	6 50
Fige v vencih	"	12 —
Mandelni dalmat.	"	54 —
Rozine fine	"	38 —
Čebula	"	4 50
Grozdiči - Vamperli	"	16 —
Česen	"	12 —
Limone	komad	1, 0 75
Pomaranče	"	1 50

Tekočine.

Kis dvojno močan	liter	4 —
Olje namizno fino	"	18 50
Olje namizno bučno	liter	15 —
Olje olivno	"	24 —
Konjak à 7/10 l in 0.35 l	stekl.	60, 30
Rum à 1/2 l	"	36 —
Rum	"	— —
Žganje borovničar à 1/2 l	"	26 —
Žganje hrušovec à 1/2 l	"	24 —
Tropinovec à 1/2 l	"	24 —
Brinjevec à 1/2 l	"	24 —
Slivovka à 1/2 l	"	24 —
Malinovec à 1/2 l	"	18 —
Mineralna voda à 1 1/2 l	"	6 —
Vino dalmat. črno	lit.	9 —
Vino dalmat. črno à 7/10 l	stekl.	18 —
dezert	stekl.	18 —
Vino dalmat. belo	lit.	11 —
Vino dalmat. belo à 7/10 l	stekl.	20 —
dezert	stekl.	20 —

Dišave.

Poper cel in zmlet, veliki	zavitek	3 —
Poper cel in zmlet, mali	"	1 50
Cimet cel in mlet veliki	"	3 —
Cimet cel in mlet mali	"	1 50
Klinčki (žbice)	"	2 50
Dišave cele in mlete vel.	"	2 50
Dišave cele in mlete mal.	"	1 50
Lavorjevo zrnje (lorber)	"	2 50
Janež	"	2 50
Kumna	"	2 50
Muškatovi orehi	komad	0 70
Vanilija v šibkah	"	2 —
Vaniljni sladkor	zav.	0 60
Žefran	"	0 80
Paprika mleta velik	"	3 —
Paprika mleta, mali	"	1 50
Pecilni prašek	"	1 —
Limonadni prašek	"	0 80

Potrebščine za perilo.

Milo Schicht	kg	15 60
Milo Zlatorog	"	14 20
Milo terpentinovo	"	16 20
Milo Gazela	"	13 40

Milo železničarsko	„	14.—
Milo toaletno »Apolo«	komad	7.—
Milo toaletno »Elida«	„	7.—
Milo toaletno »Speick«	„	6.—
Milo toaletno viola	„	4.—
Soda za pranje	kg	1 80
Plavilo	zavitek	2 50
Boraks	„	2 50
Pralni prašek	„	2 50
Belin	„	—
Škrob rižev v zavitku	„	1 50
»Tri« soda	„	3 50
Škrob rižev	škatla	5.—
Milo za britje	kom.	4.—

Potrebščine za čevlje.

Rujava krema	škatla	—
Krema Jadran	„	5.—
Krema Lux	„	5.—
Krema Fox	„	6.—
Krema Proja	„	5.—
Mast vazelina	„	5 50, 4 50
Mast Jelka vel.	doza	4 50
Mast Jelka mala	„	—
Borsin za podplate	„	—
Krtače za blato	komad	4.—
Krtače za mazati	„	1 50
Krtače za svetliti	„	12.—
Čistilo belo	škatla	2 70
Vrvice za čevlje dolge	par	2 50 1 50
Vrvice za čevlje kratke	„	1 50, 1 25

Druge potrebščine.

Kalodont za zobe	tuba	8.—
Krtače za zobe	kom.	12, 8
Krtače za obleke	„	18.—
Krtače za ribati	„	4.—
Omela za parkete	„	30.—
Omela velika	„	14.—
Omela mala	„	—
Metle rižove vel.	„	11.—
Metle rižove male	„	9.—
Jelka čistilo za parkete	stekl.	24.—
Jelka čistilo za parkete	„	13.—
Sidol (čistilo)	tuba	5 50
Smirkov papir	pola	1 20
Tepači veliki	kom.	18.—
Tepači srednji	„	13.—
Tepači mali	„	8.—
Sveče velike	paket	8 50
Sveče velike	kom.	1 50
Sveče male	paket	8 50
Sveče male	kom.	1.—
Vžigalice	paket	10.—
Vžigalice	škatl.	1.—
Zobotrebci	zvezek	0 50
Črnilo	stekl.	2.—
Svinčniki	kom.	1 20
Svinčniki tintni	„	3.—
Peresniki	„	1 50
Mera metrska	„	7.—
Slame za predsobe	komad	4, 18

Manufaktura.

Pravo domače platno	m	52, 41
Platno domače za rjuhe	„	27, 35 50
Platno Wassertuch za rjuhe	„	30 50
Platno belo gold. Gatte za rjuhe	„	38, 44, 48
Platno za nahrbtnike	„	54
Kotonina rjava	„	10, 11, 12, 26 50
Madapolan amerikan.	„	12.—
Šifon	„	12—25 50
Cefir	„	12—34 50
Oksford	„	12, 14, 20
Obrisače na meter	„	12, 14, 17
Obrisače za kuhinje	kom.	12.—
Batist	m	28.—
Volnene rjuhe	„	58, 84
Etamin	„	18, 20
Gradl za moško perilo	„	19, 19 50
Barvani tisk	„	11—19
Koton	„	14—19
Platno modro za prepasn.	„	16—20
Klot črni	„	36, 42, 52
	„	30.—
Ruš	m	12, 16
Obrisače Frotir	kom.	25.—
Platno trdo za krojače		
»Elastik«	m	13, 18
Dežni plašči	kom	240, 380, 480
Inlet za perje roza modri šir. 100 cm	m	16—27 50
Cvirnato za ženske obleke	„	20, 21 50, 28
Rips za ženske obleke	„	18, 18 50
Krepi	„	14 50—16 50
Serž črni, rujav voln.	„	35, 56 70
Moleskin za žepe	„	22—28
Kanafas	„	12.—
Platno za zastore 100 cm	„	21—32
Platno belo	„	15, 16 50
Stenske preproge	kom.	6, 90
Posteljne garniture	garn.	520, 560, 850
Molin zelen za srajce	m	14.—
Flanela zelena za srajce	„	14.—
Gradl za žimnice	„	48, 44
Barhent modri in beli	„	17, 19
Barhent za obleke	„	20 —
Barhent za perilo	„	19 —
Tiskanine za damske obleke	„	19 —
Sukno in štofi za moške obleke	„	od 95
	„	do 285
Podlaga za obleke	„	25, 27 50, 30
Platno belo	„	15, 16 50
Panama drap beli	„	17 50, 18
Svila surova	„	28.—
Podlaga za plašče	„	55, 60
Volneno blago za damske obleke	„	110.—
Volneo blago rips za damske obleke	„	85.—
Crepp de Chine	„	140.—
Mizni prti in servijete	kom.	76, 60
Mizni prsti barvani	m	42, 53
Mizni prti damast	„	60.—

Pletenine in galanterija.

Nogavice ženske	par	14—40
Nogavice ženske volnene	„	20—24
Nogavice moške	„	9—25
Nogavice možke volnene	„	17.—
Nogavice dolge otroške	„	8—17
Nogavice kratke otroške	„	10—20
Srajce možke	kom.	40—45
Srajce možke Cefir	„	50—70
Srajce bele	„	48—60
Srajce skaut	„	45.—
Majice moške	„	25—70
Majice otroške	„	15—35
Spodnje hlače	„	28—63
Robci moški	„	6.—
Robci otroški in ženski	„	4, 9
Naramnice	„	15, 30
Majice sokolske	„	20—34
Sukanec (cvirn) beli in črn štev. 10 - 16	valjček	5.—
Sukanec (cvirn) št. 20-30	„	3 75
Sukanec (cvirn) št. 40-50	„	3.—
Igle varnostne	duc.	1 50
Šivanke	„	1 50
Traki črni in beli	m	0 50
Elastika za naramnice	kom	1, 0 75
Elastika ozka	m	1 25, 1 50
Elastika za podveze	„	3 50
Ženske Reform hlače črne	kom.	19, 21
Prtički barv. ^{60/60}	„	18.—

Obutev.

Čevlji moški boks	par	220.—
Čevlji moški kovani	„	210.—
Čevlji otroški	„	—
Čevlji ženski visoki boks	„	220.—
Čevlji ženski nizki boks	„	170.—
Sandali veliki	„	100—110
Sandali srednji	„	80—90
Sandali mali	„	40—60
Copate	„	—

Kuhinjska posoda.

Lonci emajlirani	} po velikosti
Kastrole emailir.	
Ponve emailir.	
Zajemalke emajlirane	
Pokrivače	

Razno.

Ribe morske sveže, vsak četrtek po dnevni ceni	
Kruh dnevno svež	kg 4.—

Izdajatelj: »Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic v Sloveniji«.

Glavni in odgovorni urednik Fr. Rupnik.
Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani.